اصفهان امروز

روزنامه فرهنگی، اجتماعی با روش خبری - تحلیلی - اطلاع رسانی
بنیانگذار: عبدالمحمد اکبری | تاسیس: ۱۳۸۳
صاحب امتیاز: شرکت رسانه رویداد پارسی
مدیر مسئول و سردبیر: امیر اکبری

دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ / سال بیست و یکم / دوره جدید / شماره ۵۱۷۷ | 19May2025

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید روحانی، شماره ۵
تلفن: ۳۶۲۹۳۷۵۰-۰۳۱ (ده خط) فاکس: ۳۶۲۹۳۳۹۲ - ۰۳۱
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

امتیاز در رتبه‌بندی روزنامه‌های سراسر کشور
ضریب کیفی: ۸۴/۷ رتبه آگهی: ۱

آیین نامه اخلاق حرفه ای در لینک «درباره ما» سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanemrooz.ir

عضو تعاونی مطبوعات، انجمن مدیران رسانه

@esfahanemrooz esfahanemrooz esfahanemrooz

موزه باز شهری؛ گمشده شهر موزه‌ای به نام اصفهان

به مناسبت روز جهانی موزه‌ها، مدیران شهری، باستان‌شناسان، مسئولان میراث به اهمیت ایجاد موزه باز شهری در اصفهان و چالش‌های پیش روی این نوع موزه‌ها پرداختند.

به گزارش مهر، موزه باز شهری، تنها چیدمانی از اشیای تاریخی در فضای باز نیست؛ بلکه به معنای تبدیل خودِ شهر به بستری زنده برای روایت تاریخ، آموزش، تجربه زیسته و ارتقا هویت جمعی است. این گزارش، به مناسبت روز جهانی موزه‌ها، در گفت‌وگو با مدیران شهری، باستان‌شناسان، مسئولان میراث‌فرهنگی و صاحب‌نظران حوزه‌های مرتبط، ابعاد نظری، ظرفیت‌های اجرایی، چالش‌ها و نمونه‌های عینی موزه‌های باز شهری در اصفهان را بررسی می‌کند؛ شهری که گذشته‌اش در زیر پای مردمانش جاری است و اکنون بیش از همیشه، نیاز به خوانش مجدد و عرضه آگاهانه این تاریخ در فضای شهری دارد. محمدعلی ایزدخواستی، مدیرعامل سازمان نوسازی و بهسازی شهر اصفهان

ضرورت شکل‌گیری موزه باز شهری در اصفهان

محمدعلی ایزدخواستی، مدیرعامل سازمان نوسازی و بهسازی شهر اصفهان با اشاره به مفهوم «موزه باز شهری» اظهار کرد: بخشی از فضاهای شهری به دلیل کیفیت بالای کالبدی و محتوایی، همانند اشیای موزه‌ای هستند و می‌توان از آن‌ها به‌عنوان «موزه فضای باز شهری» یادکرد. این فضاها نه‌تنها واجد ارزش‌اند بلکه قابلیت مواجهه مستقیم با انسان را نیز دارند؛ مانند موزه‌هایی که انسان در آن‌ها با اشیای تاریخی روبه‌رو می‌شود.

او با تأکید بر وجود چنین فضاهایی در بافت تاریخی اصفهان اظهار کرد: برخی عناصر باقی‌مانده از گذشته یا آنچه امروز در دل بافت تاریخی خلق می‌شود، می‌تواند نقش یک موزه را ایفا کند. این فضاها قابلیت دیده‌شدن، خوانش و تجربه را برای شهروندان فراهم می‌کنند و ازاین‌رو جزئی از موزه باز شهری محسوب می‌شوند. مدیرعامل سازمان نوسازی و بهسازی شهر اصفهان در ادامه با اشاره به اینکه اصفهان همواره به‌عنوان یک «شهر - موزه» شناخته شده است، افزود: آنچه برای شهروندان عادی شده، برای دیگران می‌تواند به‌عنوان یک جاذبه دیدنی و باارزش مطرح باشد. این شهر از گذشته، این ویژگی را بیش از امروز در خود داشت؛ بنابراین تعریف فضاهای مشخص به‌عنوان موزه باز شهری، نه‌تنها ضروری بلکه مکمل بافت تاریخی محسوب می‌شود. او تصریح کرد: اگرچه فضاهای واجد ارزش در دل شهر خود به‌تنهایی می‌توانند نقش موزه را ایفا کنند، اما وجود مراکز تخصصی برای معرفی، حفاظت و ارائه این عناصر نیز اهمیت دارد. این دو رویکرد مکمل یکدیگرند و باید هم‌زمان دیده شوند.

او ادامه داد: هم‌اکنون در حال اجرای یک پروژه گسترده‌تر در پهنه‌ای بیش از ۷۰ هکتار در شمال مسجد جامع اصفهان هستیم. این محدوده از خیابان ابن سینا تا امام‌زاده درب امام و سنبلستان را شامل می‌شود و هدف، تبدیل آن به یک موزه باز شهری است. در این پروژه، روی عناصر شاخص، جزئیات و کیفیت فضای شهری به‌صورت دقیق کار می‌کنیم.

ضرورت بازخوانی لایه‌های گمشده تاریخ اصفهان

به اعتقاد علی شجاعی اصفهانی، باستان‌شناس و عضو هیئت‌علمی دانشگاه هنر، اصفهان باوجود فراوانی بناهای تاریخی، در لایه‌های عمیق‌تر خود هنوز دارای ناشناخته‌های فراوانی است که فقط با کاوش‌های باستان‌شناسی و پس از آن شکل‌گیری موزه‌های باز شهری قابل‌شناسایی و عرضه به مردم هستند.

او تأکید کرد: از بسیاری از دوره‌های تاریخی اصفهان، به‌جز روایت‌های مکتوب، هیچ اثر مشهودی در فضاهای شهری در دسترس مردم نیست و عموماً آثار به‌جای‌مانده متعلق به دوره‌های متأخر مانند صفوی و قاجارند. او با اشاره به تخریب گسترده لایه‌های تاریخی زیر سطح شهر گفت: موزه باز شهری می‌تواند این خلأ را با حفظ و عرضه درست یافته‌های کاوش‌ها، جبران کند. این اقدام، هم به شناخت علمی کمک می‌کند و هم موجب ارتقا درک عمومی از تاریخ می‌شود. شجاعی همچنین یادآور شد: موضوع «گردشگری سایت‌های باستان‌شناسی» در دنیا جایگاه مهمی یافته؛ اما در ایران، هنوز آن‌گونه که باید به آن پرداخته نشده است. یکی از هشدارهای مهم شجاعی درباره موزه‌های باز شهری، موضوع بازسازی‌های غیرعلمی و مخرب است. وی گفت: در بسیاری از موارد، بدون درک علمی کامل از ساختار تاریخی، اقدام به بازسازی می‌شود که نه‌تنها ارزش علمی ندارد، بلکه ممکن است اطلاعات نادرست و تحریف‌شده‌ای از تاریخ به مخاطب منتقل کند.

کم‌تعداد بودن موزه‌های باز شهری در اصفهان را ناشی از یک غفلت تاریخی است

امیر کرم‌زاده، مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان اظهار کرد: خودِ اصفهان یک موزه باز است که آثار تاریخی پراکنده در سراسر بافت شهری اصفهان، از میدان نقش‌جهان گرفته تا مادی‌ها، از بازار تاریخی تا باغ‌های کهن، همگی ظرفیت‌هایی هستند که در صورت نشانه‌گذاری و شناسنامه‌دار شدن، می‌توانند نقش موزه‌های باز شهری را ایفا کنند. مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان کم‌تعداد بودن موزه‌های باز شهری در اصفهان را ناشی از یک غفلت تاریخی می‌داند. وی معتقد است: وفور آثار تاریخی در اصفهان باعث شده گاهی قدر داشته‌هایمان را ندانیم. شاید اگر این آثار در شهری با آثار کمتر متمرکز بودند، امروز به‌عنوان موزه‌های باز باکیفیت معرفی می‌شدند. او با اشاره به موزه‌هایی چون کاخ جهان‌نما که اکنون وضعیت مطلوبی ندارند، افزود: نباید تعریف موزه باز شهری را فقط به یک بنا یا پارک اختصاصی محدود کرد؛ خود بازار تاریخی اصفهان، میدان‌ها و بافت سنتی شهر، نوعی موزه باز محسوب می‌شوند که هویت شهر را روایت می‌کنند.

از تپه‌های اشرف تا گذر کمرزرین؛ سایت‌های آماده برای موزه‌های باز

مدیرکل میراث‌فرهنگی استان اصفهان به ظرفیت‌های بالقوه برای تبدیل به موزه باز اشاره کرد و گفت: تپه‌های اشرف و گذر کمرزرین به‌عنوان دو محور مهم باستان‌شناسی می‌توانند تبدیل به سایت موزه‌های شاخص شوند. در پروژه موزه کمرزرین، شهرداری حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیارد تومان هزینه کرده که نشان‌دهنده ظرفیت بالای این مکان‌هاست. او تاکید کرد: تبدیل این سایت‌ها به موزه‌های باز نیازمند مطالعات دقیق، کاوش‌های علمی، محافظت اصولی و طراحی نورپردازی و مسیرهای بازدید استاندارد است.

چالش‌های حفاظت و نمایش آثار در موزه‌های باز شهری

کرم‌زاده به ملاحظات تخصصی در نمایش آثار باستانی در فضای باز اشاره کرد و گفت: «برخی آثار مانند فلزات یا اشیای حساس به دما و نور باید در مخازن امن موزه‌ای نگهداری شوند، اما در مواردی که امکان کنترل شرایط محیطی فراهم باشد، می‌توان همان محل کشف را به سایت موزه تبدیل کرد که قطعاً روایتگر بهتری از گذشته خواهد بود.» او تأکید کرد که این فرایند، نیازمند استانداردهای حفاظتی بالایی است و در بسیاری موارد، اگر امکان نگهداری امن نباشد، آثار کاوش شده به‌جای نمایش، دوباره با لایه‌های خاک محافظت می‌شوند تا از فرسایش در امان بمانند. کرم‌زاده در ادامه به جنبه اقتصادی موزه‌های باز شهری اشاره کرد و افزود: گر این سایت‌ها تعریف مشخصی پیدا کنند و به‌گونه‌ای طراحی شوند که امکان بازدید عمومی و فروش بلیت وجود داشته باشد، می‌توانند خود هزینه‌های نگهداری و حفاظتشان را تأمین کنند. او افزود: میراث‌فرهنگی برای تأمین هزینه‌های مربوط به حفظ آثار تاریخی همواره با محدودیت‌هایی روبه‌روست، اما سایت‌هایی که گردشگر در آن‌ها رفت‌وآمد می‌کند و با بلیت‌فروشی درآمدزایی دارند، می‌توانند الگویی موفق برای توسعه پایدار باشند. نمونه‌ای از این رویکرد در طرح موزه کمرزرین پیاده‌سازی شده که می‌تواند الگوی ملی شود.

موزه، تجلی هویت شهری در بستر تاریخ

علی قاسم‌زاده، شهردار اصفهان با اشاره به اهمیت موزه‌ها در نظام مدیریت شهری، اظهار کرد: ارزش هر جامعه‌ای به هویت آن است و تجلی این هویت در برخی از ابنیه، اماکن، آداب‌ورسوم و آئین‌ها شکل می‌گیرد. یکی از مهم‌ترین بسترهایی که می‌توان این هویت را در ابعاد مختلف به نمایش گذاشت، موزه است. او ادامه داد: یکی از کارکردهای اصلی موزه‌ها این است که گذشته ما را بازنمایی می‌کنند تا مسیر آینده را گم نکنیم. ازاین‌رو، هر شهری که دارای هویت است باید موزه نیز داشته باشد تا این هویت را حفظ و منتقل کند.

جای خالی متولیان، فرصتی برای ورود شهرداری

شهردار اصفهان با رد این دیدگاه که شهرداری‌ها نباید وارد حوزه موزه‌داری شوند، تصریح کرد: ممکن است در نگاه ابتدایی، دستگاه‌های دیگر در ساختار کلان نظام متولی این حوزه باشند، اما هرگاه شهر نیازمند بوده و دستگاه‌های مسئول به هر دلیلی نتوانسته‌اند آن نیاز را تأمین کنند، شهرداری ورود کرده است. قاسم‌زاده افزود: در مواردی مانند ورزشگاه‌ها و کتابخانه‌ها، شهرداری به دلیل ناتوانی سایر نهادها وارد عمل شد و اکنون نیز در حوزه موزه‌ها چنین رویکردی را دنبال می‌کنیم. وقتی شهر نیاز به موزه دارد و دستگاه‌های متولی قادر به تأمین این نیاز نیستند، شهرداری وظیفه خود می‌داند که برای پاسخ به این مطالبه عمومی اقدام کند.

باستان‌شناسی شهری، روشی برای خوانش مجدد تاریخ شهرهای ایران

محمدابراهیم زارعی، سرپرست پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری کشور با تأکید بر اینکه «باستان‌شناسی شهری» رویکردی نو و ارزشمند در شناخت و احیای هویت تاریخی شهرهای ایران است، اظهار کرد: باستان‌شناسی شهری در ایران مقوله‌ای نسبتاً تازه است و نخستین فعالیت‌های منسجم در این زمینه به حدود سال ۱۳۸۶ بازمی‌گردد. اگر این نوع کاوش‌ها در شهرهای تاریخی جدی گرفته شود، می‌توان تشخیص داد کدام نواحی از یک شهر نیازمند کاوش‌های علمی و مستند است. او با اشاره به نقش کلیدی موزه‌های باز شهری در ارتقای سطح آگاهی عمومی و توسعه گردشگری پایدار تصریح کرد: موزه‌های باز شهری باوجوداینکه نیازمند بودجه و همکاری نهادهای مختلفی هستند، اما می‌توان با فعالیت‌های کوچک و کاوش‌های محدود نیز آثار مؤثری خلق کرد که مردم بتوانند از آن‌ها بازدید کرده و روند شکل‌گیری شهر خود را بشناسند. سرپرست پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری کشور افزود: شهرداری‌ها می‌توانند نقش مؤثری در این مسیر ایفا کنند، زیرا علاوه بر دارابودن بودجه قابل‌توجه، ذاتاً درگیر فعالیت‌های فرهنگی هستند و می‌توانند از این طریق با مردم تعامل مستقیم برقرار کنند.

ضرورت هم‌افزایی شهرداری‌ها، میراث‌فرهنگی و شهرسازی برای حفظ آثار

سرپرست پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری کشور با اشاره به موانع حقوقی و اجرایی پیش روی راه‌اندازی موزه‌های باز شهری، تصریح کرد: یکی از چالش‌های مهم، ناهماهنگی و نبود درک متقابل بین شهرداری‌ها، ادارات کل میراث‌فرهنگی و مالکان خصوصی است. در مواردی که بقایای تاریخی در املاک شخصی کشف می‌شود، باید با احترام به حقوق مالک، راه‌حل‌هایی برای تبدیل آن به فضای نمایشی پیدا کرد. او ادامه داد: باید جلسات مشترکی میان مسئولان شهری و کارشناسان میراث‌فرهنگی تشکیل شود تا مستندات تاریخی شهرها ارائه و ضرورت حفاظت از لایه‌های باستان‌شناسی برای شهرداران تبیین شود. زارعی همچنین پیشنهاد داد که نهادهایی مانند راه و شهرسازی نیز در تأمین زمین یا تسهیل فرایندهای اجرایی همکاری کنند. زارعی با اشاره به ناکامی برخی موزه‌های باز شهری در کشور، گفت: برخی از این فضاها به دلیل عدم مراقبت و فقدان برنامه آموزشی به انبار زباله شهری تبدیل شده‌اند. او با تأکید بر ضرورت آموزش مستمر شهروندان، افزود: نمایش آثار کشف‌شده باید همراه با اطلاع‌رسانی دقیق و جذاب در فضاهای مجازی، رسانه‌های محلی و ملی باشد تا مردم به اهمیت این فضاها پی ببرند و خود در حفاظت از آن‌ها مشارکت کنند.

فخاری زیر آفتاب سوزان

هنوز هم «فخارها» کم‌وبیش پیدا می‌شوند؛ در روستاها و چه‌بسا پیرامون شهرها. اما نام آن‌ها دگرگون شده است و بیشتر به نام «آجرپز» شناخته می‌شوند، تا فخار. فخاری به معنی کوره‌پزی است و فخار، آجرپز است.

به گزارش فارس، از دورترین و نزدیک‌ترین شهرها و روستاها خود را به کوره‌های آجرپزی می‌رساندند و زیر آفتاب سوزان و داغی که عرق از سر و رویشان سرازیر می‌کرد، خشت می‌ساختند و قالب می‌زدند. گذران زندگی بود و بزرگ و کوچک نمی‌شناخت. بااین‌همه، ناگزیر بودند چند ماه از سال را کار کنند و ماه‌ها و فصل‌های دیگر را یا بیکار بمانند یا پیشه و کار دیگری جستجو کنند. آجر پختن و خشت ساختن به گرمای تابستان و تابش آفتاب نیاز داشت. دورترها به این کار «فخاری» می‌گفتند. کار و پیشه‌ای که جز رنج و فرسودگی بهره‌ای نداشت و هنری به کارگرانش نمی‌آموخت. هنوز هم «فخارها» کم‌وبیش پیدا می‌شوند؛ در روستاها و چه‌بسا پیرامون شهرها. پیشینه فخاری و آجرپزی به هزاره‌های دور می‌رسد. دست‌کم ۵ هزار سال پیش، انسان‌ها برای ساختن پناهگاه، نیایشگاه‌ها و کاخ‌ها، از خاک رُس بهره می‌بردند و سازه‌های کوچک و بزرگ می‌ساختند.

وقتی کودکان نیز هم‌پای بزرگ‌ترها آجرپزی می‌کردند

کارگران فصلی، با آغاز گرما به همراه خانواده‌های خود راهی کوره‌پزخانه‌ها می‌شدند و به کار آجرپزی می‌پرداختند. این کار تا پاییز ادامه می‌یافت. این کارگران ناگزیر بودند که در همان چند ماه اندوخته یک سال خود را به دست بیاورند یا در ماه‌های دیگر برای گذران زندگی، به کار دیگری بپردازند. کارگران با برآمدن خورشید آجرپزی را آغاز می‌کردند و تا غروب آفتاب به کار خود ادامه می‌دادند. روشن است که آن‌ها برای صاحب کوره‌پزخانه کار می‌کردند و سهمی از درآمد کوره نداشتند، مگر همان دستمزدی که می‌گرفتند. به همه رنج‌هایی که آنان ناگزیر بودند تحمل کنند، سختی دوری از شهر و دیار را هم باید افزود. کودکان نیز هم‌پای بزرگ‌ترها آجرپزی می‌کردند و ساعت‌ها کنار کوره‌پزخانه و زیر آفتاب سوزان تابستان سرگرم کار بودند. آن‌ها سه ماه تعطیلی تابستان و بسته‌شدن مدرسه‌ها را با چنین کار دشواری می‌گذراندند. کوره‌ها چندگونه بودند. کهن‌ترین آن‌ها کوره‌های چاهی بود. آن‌ها را در زمین می‌کندند و خشت‌ها را روی‌هم می‌چیدند. کوره‌های دیگر که سنتی بودند و کاربرد بیشتری داشتند، روی زمین ساخته می‌شد. در این کوره، خشت‌ها به شکل مخروطی حرارت می‌دیدند. فخارها در آغاز باید خاک رُس مناسبی که شن نداشته باشد، پیدا می‌کردند. ناخالصی‌هایی مانند چوب یا ریشه‌های گیاهی، خشت را خراب می‌کرد و از مقاومت آن می‌کاست. برای به‌دست‌آوردن خاک مناسب و گرفتن ناخالصی‌های آن، خاک را در اصطلاح کارگران، «هوا می‌دادند». با این کار که همانند الک‌کردن بود، دانه‌های درشت و ناخالصی‌ها از خاک جدا می‌شد.

کشف یکی از قدیمی‌ترین کوره‌های پخت آجر در اصفهان

یکی از قدیمی‌ترین کوره‌های پخت آجر در عصر صفویه در میدان امام اصفهان کشف شده است. این محوطه تاریخی در سال ۱۳۸۷ به دنبال حفاری‌های باستان‌شناسی شناسایی شد. کارگاه کوره‌پزی مصالح ساختمانی عصر صفوی موسوم به «کارخانه فخاری» در جنوب شرقی میدان امام (ره) (نقش‌جهان) اصفهان واقع است و از آن در مقطع زمانی درگذشته به‌عنوان زورخانه (چهارسو مقصود) نیز استفاده می‌شد؛ به گفته کارشناسان، تکمیل مرمت و امکان بازدید عموم از آن می‌تواند برای گردشگران جذاب باشد.

دومین بنای خشت و گلی ایران

ارگ تاریخی گوگد دومین بنای خشتی و گلی ایران یکی از مکان‌های دیدنی شهرستان گلپایگان است که تاریخ ساخت آن به حدود چهار قرن پیش باز می‌گردد. این بنای تاریخی به وسعت ۶ هزار و ۴۰۰ مترمربع و به شکل مربع ساخته شده است که از چهار برج قرینه زیبا، با دیوارهایی سرخ‌رنگ به ارتفاع ۱۲ متر تشکیل می‌گردد. از این مکان در زمان جنگ و یا حمله اشرار به‌عنوان دژ نظامی استفاده می‌شده است. فخاری، یا آجرپزی، اگر چه‌کار ساده‌ای به شمار می‌رفت و به مهارت و تخصص نیاز نداشت، اما بسیار توان‌فرسا و رنج‌آور بود و کارکردن کنار کوره‌های شعله‌ور و آفتاب سوزان، کارگران آجرپز را فرسوده و بی‌توان می‌ساخت. این کار اکنون با پدیدآمدن شیوه نو و کارخانه‌های آجرپزی مدرن، کم‌وبیش ازمیان‌رفته است.

همگرایی بخش خصوصی و دولتی برای تحول در اقتصاد هنر و صنایع‌دستی

معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی اداره کل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان اصفهان گفت: دولتی‌ها زمانی می‌توانند مؤثر باشند که بخش خصوصی قوی باشد؛ آغاز این مسیر، همگرایی تازه‌ای را نوید می‌دهد.

نورالله عبداللهی در جشنواره ملی هنرهای خلاق با بیان اینکه در جمع امروز، توفیقی حاصل شد تا با حضور بزرگان هنر، مسئولان دولتی و فعالان عرصه صنایع‌دستی، فضای گفت‌وگو و همکاری مشترک شکل گیرد، اظهار کرد: این هم‌افزایی امروز، فرصتی شد تا گرد هم آییم و گامی برای آغاز کاری ارزشمند برداریم. هرچند پیش‌ازاین، پایه‌ریزی و طرح این موضوع را انجام داده بودند، اما امروز نخستین جلسه‌ای است که با حضور جمعیِ ذی‌نفعان برگزار می‌شود و می‌توان آن را آغاز رسمی این مسیر مشترک دانست. او افزود: باید صادقانه گفت که دولت‌ها به‌تنهایی قادر به انجام کار مؤثری نیستند. هر تفکری که انتظار داشته باشد دولت خود به‌تنهایی طرحی را اجرا کند یا باری را بردارد، به بی‌راهه رفته است. کار دولت زمانی معنا پیدا می‌کند که بخش خصوصی توانمند، پویا و پای‌کار باشد. در چنین حالتی، دولت در نقش تسهیلگر و حامی ظاهر می‌شود؛ مسیر را هموار می‌کند، حمایت می‌کند و همراهی می‌ورزد. معاون صنایع دست و هنرهای سنتی استان اصفهان با بیان اینکه امروز چنین بستری فراهم شده است، ادامه داد: ما با بخش خصوصی توانمندی روبه‌رو هستیم کسی که سال‌ها در حوزه اقتصاد هنر، به‌ویژه در عرصه صنایع‌دستی، فعالیت مؤثر داشته و به‌حق می‌توان گفت که یکی از بهترین فعالان این حوزه تا به امروز بوده‌اند. حضور امروز مدیر جشنواره و اختصاص وقت برای طراحی و اجرای چند برنامه مهم در سال جاری، نشانه‌ای روشن از تعهد و دغدغه‌مندی ایشان است. یکی از مهم‌ترین برنامه‌های امسال، جشنواره نوآوری در هنرهای خلاق است که با طراحی دقیق و تفکری نظام‌مند پایه‌گذاری شده است.

عبداللهی اضافه کرد: نکته مهم و متمایز این جشنواره، نگاه فراتر از مرزهای داخلی است؛ بررسی تطبیقی تجربه شهرهای خلاق جهان و یافتن اشتراکات آن‌ها، نشان می‌دهد که این حرکت صرفاً در فضای بسته داخلی شکل نگرفته، بلکه بر پایه مطالعات تطبیقی و نگاه جهانی بنا شده است. این رویکرد، ارزش دو چندانی به جشنواره می‌بخشد و می‌تواند دستاوردهای قابل‌توجهی برای شهر جهانی صنایع‌دستی به همراه داشته باشد. او اظهار کرد: ما این حرکت را به فال نیک می‌گیریم و با تمام وجود در خدمت این مسیر هستیم.

بی‌تردید پایان این جشنواره، باید آغازی برای تحولی بزرگ در جامعه صنایع‌دستی و هنری اصفهان باشد و ما برای تحقق این هدف، در خدمت شما خواهیم بود. عبداللهی ذکر دو نکته را ضروری دانست و گفت: امروز دو نمایشگاه هنری افتتاح می‌شود؛ نخست، نمایشگاه آثار مینای اصفهان در موزه هنرهای تزیینی این شهر که با همکاری انجمن میناکاران راه‌اندازی شده و به مناسبت روز جهانی موزه از ساعت ۱۱ صبح امروز افتتاح می‌شود. این نمایشگاه تا ۲۸ خرداد، هم‌زمان با هفته صنایع‌دستی، ادامه خواهد داشت و از عموم علاقه‌مندان دعوت می‌شود در طول این مدت از آثار فاخر هنری آن بازدید کنند. او ادامه داد: نمایشگاه دوم نیز در مجموعه تاریخی چهل‌ستون برگزار می‌شود و به معرفی و عرضه تولیدات مشاغل خانگی اختصاص دارد؛ آثاری از هنرمندانی که عمدتاً در منازل فعالیت می‌کنند و پیش‌ازاین، فرصت عرضه مستقیم آثار خود را نداشتند. این نمایشگاه در نوبت صبح و عصر پذیرای بازدیدکنندگان خواهد بود.

تحول ساختاری در گردشگری شرط لازم تحقق توسعه

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در نشستی تخصصی با معاونان گردشگری و سرمایه‌گذاری کشور، با تأکید بر ضرورت گذار از ساختار سنتی و تصدی‌گری فعلی، خواستار تدوین و اجرای یک برنامه جامع، مشارکتی و بلندمدت برای تحول بنیادین در نظام گردشگری کشور شد.

سید رضا صالحی امیری در نشست تخصصی معاونان گردشگری و سرمایه‌گذاری کشور به میزبانی مشهد مقدس که برخط برگزار شد، با اشاره به الزامات راهبردی توسعه گردشگری در ایران، اظهار کرد: مهم‌ترین چالش فراروی صنعت گردشگری، نیاز مبرم به تحولی بنیادین در ساختارهای سیاست‌گذاری، اجرایی و بهره‌برداری آن است.

ساختار و روش‌های فعلی چه در سطح ملی، چه سطح استانی، توان پاسخگویی به مأموریت‌های بزرگ و آینده‌نگر در حوزه گردشگری مدرن را ندارد. او با بیان اینکه ادامه وضع موجود به تکرار ناکامی‌های پیشین خواهد انجامید، افزود: گام نخست در مسیر تحول، عبور از مدل تصدی‌گری و حرکت به‌سوی الگوی مشارکتی و واگذاری گسترده امور به بخش خصوصی است.

اگرچه این تغییر در نگاه نخست ساده به نظر می‌رسد، اما تجربه‌های گذشته نشان داده پافشاری بر رویکردهای سنتی، نتیجه‌ای جز فرسایش منابع و فرصت‌سوزی در پی نداشته است.

وزیر میراث‌فرهنگی ادامه داد: اگرچه در اسناد بالادستی همکاری میان گردشگری، سرمایه‌گذاری و سایر نهادهای ذی‌ربط به‌عنوان راهبردی محوری ذکر شده، اما در عمل، ساختارهای دولتی و تصدی‌گرایانه مانع تحقق این همکاری‌ها به شیوه‌ای مؤثر شده‌اند. صالحی‌امیری بر لزوم واگذاری مأموریت‌های اجرایی به بخش خصوصی در حوزه‌هایی نظیر هتلداری، مراکز تفریحی و گردشگری سلامت تأکید کرد و افزود: واگذاری منطقی و هدفمند این حوزه‌ها نه‌تنها کارآمدی را افزایش می‌دهد، بلکه زمینه جذب سرمایه‌گذاری، اشتغال‌زایی و رشد پایدار را فراهم می‌آورد.

او با اشاره به اقدامات انجام‌شده در زمینه تسهیل سرمایه‌گذاری، خاطرنشان کرد: در ماه‌های اخیر، موانع متعددی در مسیر ورود سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برداشته شده، اما چالش‌هایی چون تضمین سرمایه‌گذاری، تملک قانونی و امنیت سرمایه همچنان نیازمند اصلاحات حقوقی و تعامل نزدیک با نهادهایی نظیر بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و دیگر دستگاه‌های مؤثر است.

وزیر میراث‌فرهنگی همچنین بازگشایی مسیرهای گردشگری از طریق رویدادهای ملی و بین‌المللی را یک استراتژی حیاتی دانست و بیان کرد: برگزاری نمایشگاه‌ها، بازارچه‌های مرزی و همکاری فرامرزی میان استان‌های مرزی با همسایگان منطقه، بستر شناخت ظرفیت‌های واقعی کشور را برای گردشگران فراهم می‌سازد.

خریداری پنج فناوری دانش‌بنیان از دانشگاه صنعتی اصفهان

دانش‌بنیان‌ها امروز مالکیت پنج فناوری را از دانشگاه صنعتی اصفهان خریداری کردند. معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی اصفهان در آیین انتقال دانش فنی از این دانشگاه به بخش خصوصی گفت: تثبیت خاک با استفاده از باکتری‌ها برای جلوگیری از ایجاد ریزگردها، تولید صنعتی آب‌اکسیژنه، بازیافت فلزات ارزشمند از پسماندهای صنعتی از جمله طرح‌های بودند که امروز بخش خصوصی خریداری کرد. حمیدرضا صفوی افزود: نشست امروز نماد از ترکیب آموزش و پژوهش و در نهایت تولید و خروج فناوری از دانشگاه به سمت صنعت است. او افزود: تا پایان سال حداقل ده دانش فنی دیگر از دانشگاه صنعتی اصفهان به بخش خصوصی و دانش‌بنیان منتقل تا به بخشی دیگر از نیازهای جامعه پاسخ داده شود.